

Nr 100.

Ankom till riksdagens kansli den 16 april 1940 kl. 2 e. m.

Memorial i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut i fråga om anslag och bidrag till vägunderhållet på landet.

(4:e avd.)

I propositionen nr (1) angående statsverkets tillstånd och behov under budgetåret 1940/41 hade Kungl. Maj:t (punkt 9 av det vid propositionen under rubriken »Sjätte huvudtiteln» fogade utdraget av statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden) föreslagit riksdagen dels till bidrag till vägunderhållet på landet m. m. för budgetåret 1940/41 anvisa ett anslag av 51,000,000 kronor, att avräknas mot automobilskattemedlen; dels ock godkänna följande

Förslag

till

Förordning

angående statsbidrag till vägunderhåll och vinterväghållning på landet under år 1940.

Häri genom förordnas, att utan hinder av vad i 2 § 1 mom. förordningen den 30 juni 1936 (nr 451) angående statsbidrag till den allmänna väghållningen i riket föreskrives följande skall äga tillämpning:

Till vägdistrikt skall, i mån av tillgång å därtill anslagna medel, för år 1940 lämnas statsbidrag med åttiofem procent av det belopp, vartill väg- och vattenbyggnadsstyrelsen beräknar distriktets kostnad för vägunderhåll och vinterväghållning under året skäligen böra uppgå. I fråga om ödebygdsväg skall bidraget dock, efter i övrigt samma grunder, utgå med nittiofem procent.

För tilldelning till vägdistrikt av ifrågakvarande bidrag till vägunderhållet på landet m. m. skall väg- och vattenbyggnadsstyrelsen uppgöra en fördelningsplan. Över det beslut, varigenom denna fördelningsplan fastställles, må besvär icke anföras.

Denna förordning träder i kraft dagen efter den, då förordningen enligt därå meddelad uppgift utkommit från trycket i Svensk författningssamling.

I två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren, nr 37, av friherre *A. De Geer* och den andra inom andra kammaren, nr 77, av herr *M. Andersson* i Igelboda, hade hemställts, att riksdagen måtte besluta att till

Bihang till riksdagens protokoll 1940. 6 saml. Nr 100.

bidrag för vägunderhållet på landet m. m. för budgetåret 1940/41 anvisa ett förslagsanslag av 54,000,000 kronor, att avräknas mot automobilskattemedlen.

Vidare hade i två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren, nr 61, av herr *A. Heidning* m. fl. och den andra inom andra kammaren, nr 70, av herr *Hj. Svensson* i Grönvik m. fl., hemställts, att riksdagen måtte besluta att avslå Kungl. Maj:ts förslag till förordning angående statsbidrag till vägunderhåll och vinterväghållning på landet under år 1940; att till bidrag till vägunderhållet på landet m. m. för budgetåret 1940/41 anvisa ett anslag av 58,800,000 kronor, att avräknas mot automobilskattemedel; samt att beakta även vissa andra i motionen anförda synpunkter.

I en av herr *E. Näsström* m. fl. inom andra kammaren väckt motion, nr 18, hade hemställts, att riksdagen till bidrag till vägunderhållet på landet m. m. för budgetåret 1940/41 måtte anvisa ett anslag av 56,000,000 kronor, att avräknas mot automobilskattemedel.

Slutligen hade herr *M. Andersson* i Igelboda m. fl. i en inom andra kammaren väckt motion, nr 41, hemställt, att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t ville anhålla om sådan ändring i Kungl. Maj:ts kungörelse med närmare bestämmelser rörande tillämpningen av förordningen den 30 juni 1936 (nr 451) angående statsbidrag till den allmänna väghållningen i riket, att tilläggsbidrag skulle, i den mån detta befundes skäligt, kunna utgå jämväl å merkostnader förorsakade av ökade à-priser.

Statsutskottet hade i sitt utlåtande nr 6 under punkt 9:o) hemställt,

I. att riksdagen, i anledning av motionerna I: 37 och 61 samt II: 18, 70 och 77 måtte

a) med avslag å Kungl. Maj:ts förslag till förordning angående statsbidrag till vägunderhåll och vinterväghållning på landet under år 1940, besluta att nämnda statsbidrag skall, efter i huvudsak oförändrade grunder i övrigt, för detta år utgå med sjuttiofyra procent, dock att till kostnader för underhåll av ödebygdsväg och vinterväghållning å sådan väg särskilt tilläggsbidrag med tjugo procent må lämnas;

b) till *bidrag till vägunderhållet på landet m. m.* för budgetåret 1940/41 anvisa ett förslagsanslag av 51,000,000 kronor, att avräknas mot automobilskattemedlen;

II. att motionen II: 41 ej måtte av riksdagen bifallas.

I en till nämnda punkt av utlåtandet fogad reservation av herr *Gustafsson* i Benestad m. fl. hade hemställts,

I. att riksdagen, i anledning av motionerna I: 37 och 61 samt II: 18, 70 och 77 måtte,

a) med avslag å Kungl. Maj:ts förslag till förordning angående statsbidrag till vägunderhåll och vinterväghållning på landet under år 1940, besluta att nämnda statsbidrag skall, efter i huvudsak oförändrade grunder i övrigt, för detta år utgå med åttio procent, dock att till kostnader för underhåll av ödebygdsväg och vinterväghållning å sådan väg särskilt tilläggsbidrag med femton procent må lämnas;

b) till *bidrag till vägunderhållet på landet m. m.* för budgetåret 1940/41 anvisa ett förslagsanslag av 54,600,000 kronor, att avräknas mot automobilskattemedlen;

II. att motionen II: 41 ej måtte av riksdagen bifallas.

Enligt utskottet tillhandakomna protokollsutdrag har första kammaren bifallit utskottets hemställan under punkt 9:o), varemot andra kammaren bifallit ovannämnda reservation.

Kamrarnas beslut skilja sig alltså icke blott i avseende å de procentsatser, enligt vilka under år 1940 statsbidrag skall utgå till vägunderhåll och vinterväghållning på landet, utan även i avseende å det anslag, som bör anvisas såsom bidrag till vägunderhållet på landet m. m. för budgetåret 1940/41. I först nämnda hänseende har första kammaren i enlighet med utskottets förslag fastställt 75 procent med ett tilläggsbidrag för ödebygdsvägar av 20 procent, varemot andra kammaren fastställt 80 procent med ett tilläggsbidrag av 15 procent för ödebygdsvägar.

Beträffande medelsanvisningen för budgetåret 1940/41 har första kammaren anvisat ett förslagsanslag av 51,000,000 kronor att avräknas mot automobilskattemedlen, varemot andra kammaren beviljat ett förslagsanslag av 54,600,000 kronor, likaledes att avräknas mot automobilskattemedlen.

Av punkt 8:o) i utskottets utlåtande nr 6 och det beslut om bifall till denna punkt, som kamrarna samstämmt fattat, framgår, att de för vägändamål m. m. för budgetåret 1940/41 tillgängliga medlen borde beräknas till 110,000,000 kronor samt att några medel ur automobilskattemedelsfonden icke borde därutöver tagas i anspråk.

Under framhållande av att kamrarna genom samstämmande beslut vid behandlingen av automobilskattemedlens specialbudget [statsutskottets utlåtande nr 6, punkt 8:o)] godkänt i statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden den 4 januari 1940 förordade ändringar i utformningen av nämnda specialbudget att tillämpas under budgetåret 1940/41 samt i samband därmed beslutat uttala, att man utgått från att de för vägändamål m. m. för samma budgetår tillgängliga medlen borde beräknas till 110,000,000 kronor, anser sig utskottet, med hänsyn till att den för automobilskattebudgeten av kamrarna sålunda angivna ramen ej skall rubbas, böra hemställa,

att andra kammaren, med frånträdande av sitt beslut rörande anslag och bidrag till vägunderhållet på landet m. m., må biträda första kammarens i detta ärende fattade beslut.

Stockholm den 16 april 1940.

På statsutskottets vägnar:

ANDERS RÅSTOCK.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar *Nilsson* i Malmö, *Johansson* i Fredrikslund, *Oscar Olsson*, *Asplund*, *Nilsson* i Landeryd, *Andersson* i Fältenborg, *Heiding*, *Lindström*, *Nisser*, *Boman*, friherre *De Geer* och *Andersson* i Arboga; samt

från andra kammaren: herrar *Råstock*, *Jansson* i Falun, *Magnusson* i Skövde, *Törnkvist*, *Svensson*, *Eriksson* i Stockholm, *Persson* i Falla, *Ward*, *Åqvist*, *Andersson* i Malmö, *Hansson* i Rubbestad och *Mårtensson*.

Reservation

av herrar *Johansson* i Fredrikslund, *Nilsson* i Landeryd, *Andersson* i Fältenborg, *Heiding*, *De Geer*, *Svensson* i Grönvik och *Hansson* i Rubbestad, som ansett, att, då någon sammanjämkning av de skiljaktiga beslut, som av kamrarna fattats, icke lämpligen låte sig göra, utskottet bort framlägga förslag till proposition avseende gemensam votering i nu föreliggande fråga (se bilaga).

Bilaga till reservationen.

Förslag till *voteringsproposition* (kamrarna hava genom samstämmiga beslut avslagit motionen II: 41).

»Den, som i likhet med första kammaren vill, att riksdagen, i anledning av motionerna I: 37 och 61 samt II: 18, 70 och 77, må

a) med avslag å Kungl. Maj:ts förslag till förordning angående statsbidrag till vägunderhåll och vinterväghållning på landet under år 1940, besluta, att nämnda statsbidrag skall, efter i huvudsak oförändrade grunder i övrigt, för detta år utgå med sjuttiofyra procent, dock att till kostnader för underhåll av ödebygdsväg och vinterväghållning å sådan väg särskilt tilläggsbidrag med tjugo procent må lämnas;

b) till bidrag till vägunderhållet på landet m. m. för budgetåret 1940/41 anvisa ett förslagsanslag av 51,000,000 kronor, att avräknas mot automobilskattemedlen, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej har riksdagen i likhet med andra kammaren, i anledning av motionerna I: 37 och 61 samt II: 18, 70 och 77,

dels med avslag å Kungl. Maj:ts förslag till förordning angående statsbidrag till vägunderhåll och vinterväghållning på landet under år 1940, beslutat, att nämnda statsbidrag skall, efter i huvudsak oförändrade grunder i övrigt, för detta år utgå med åttio procent, dock att till kostnader för underhåll av ödebygdsväg och vinterväghållning å sådan väg särskilt tilläggsbidrag med femton procent må lämnas;

dels ock till bidrag till vägunderhållet på landet m. m. för budgetåret 1940/41 anvisat ett förslagsanslag av 54,600,000 kronor, att avräknas mot automobilskattemedlen.»

Anm. Om riksdagen vid voteringen godkänner Nej-propositionen, erfordras också för vinnande av överensstämmelse med riksdagens beslut i anledning av punkt 9:o) (bidrag till vägunderhållet på landet m. m.) vissa smärre jämkningar, som dock icke beröra de anvisade anslagens belopp, i avseende å punkterna 8:o), 17:o) och 25:o) i anslutning till den i övrigt i utlåtandet nr 6 upptagna motiveringen beträffande grunderna för automobilskattemedlens användning och specialbudgeten för dessa medel. Framdeles bör utskottet i så fall i sitt förslag till riksdagskrivelse göra framställning härom.
